

Asia: VN/12087/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja maa-aineslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

STUK toteaa, että esitystä olisi tarpeen selkeyttää ehdotetun muutetun YVA-lain 10 §:n sanamuodon ja sen perustelujen osalta siten, että yhteysviranomaisen käy siitä selkeästi ilmi myös, kun kyse on ydinjätteen käsittelyyn, varastointiin tai loppusijoitukseen liittyvästä toiminnasta.

Pykäläluonnoksen mukaan työ- ja elinkeinoministeriön rooli koskisi ydinlaitosten lisäksi jatkossa myös sellaista laitosta, jossa ydinjätteitä käsitellään, varastoidaan tai loppusijoitetaan. Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan työ- ja elinkeinoministeriö ei kuitenkaan toimisi yhteysviranomaisena uraanin tai toriumin tuottamiseen tarkoitettuja kaivoksia ja laitoksia koskeissa hankkeissa, sillä ne eivät ole ydinlaitoksia. STUK toteaa, että perusteluissa esitetty rajausta ei tässä tapauksessa ole enää toimiva, sillä viranomaisen rooli ei määräytyisi jatkossa enää ydinlaitoksen määritelmän mukaan.

Ydinenergialain (990/1987) 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ydinjätteellä tarkoitetaan ydinenergian käytön yhteydessä tai seurauksena syntyneitä, käytetyn ydinpolttoaineen muodossa tai muussa muodossa olevia radioaktiivisia jätteitä sekä sellaisia ydinenergian käytön yhteydessä tai seurauksena radioaktiivisiksi muuttuneita aineita, esineitä ja rakenteita, jotka on poistettu käytöstä ja joiden radioaktiivisuudesta aiheutuvan vaaran vuoksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä. Ydinjätteen määritelmä ei siten ole sidottu ydinlaitoksen määritelmään, vaan ydinenergian käyttöön, joka on käsitteenä laaja-alaisempi.

On mahdollista, että ydinjätettä käsitellään tai varastoidaan käytännössä myös esimerkiksi uraanin talteenottolaitoksilla, jotka eivät ole ydinlaitoksia. Esityksen 10 §:n sanamuodon mukaan tulkittuna vastuuviranomaisena toimisi tällöin hankkeissa työ- ja elinkeinoministeriö, mitä ei ilmeisesti ole kuitenkaan haluttu tarkoittaa (em. perusteluissa ilmaistu rajausta). STUK esittää tämän vuoksi

esitysluonnoksen 10 §:ä muutettavaksi siten, että uraanin tai toriumin tuottamiseen tarkoitettujen kaivoksia ja laitoksia koskevien hankkeiden osalta yhteysviranomaisena toimisi kuitenkin (10 §:n 1 momentin 2 virkkeestä poiketen) ELY-keskus.

Koskinen Kaisa
Säteilyturvakeskus

Välimäki Minna
Säteilyturvakeskus